

Rapport

Datum: 2 september 2005
Rapportnummer: 2005/258

Klacht

Verzoeker heeft bij brief van 7 november 2000 een zevental klachten ingediend bij het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond. In dit verband klaagt verzoeker erover dat de politie bij brief van 10 juli 2001 niet op al zijn klachten is ingegaan.

Voorts klaagt verzoeker erover dat een betrokken ambtenaar van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond tegen verzoeker heeft gezegd dat 54 mensen bij de politie over verzoeker hebben geklaagd dan wel aangifte jegens verzoeker hebben gedaan, maar dat hij niet wil zeggen wie deze personen zijn.

Beoordeling

I. Inleiding

1. Op 1 november 2000 bezochten vier ambtenaren van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond het arbeidsbureau te Schiedam, dit naar aanleiding van een melding dat politieassistentie nodig was in verband met door een persoon (verzoeker) veroorzaakte overlast. Eén van de ambtenaren (G.) heeft vervolgens in opdracht van de directie van het arbeidsbureau verzoeker gevorderd het pand te verlaten. Toen verzoeker na diverse vorderingen nog geen aanstalten maakte het pand te verlaten, werd hij aangehouden wegens lokaalvredebreuk. Bij de aanhouding kwam het vervolgens tot een fysieke confrontatie tussen de politieambtenaar G. en verzoeker.

Verzoeker wilde nog op dezelfde dag een klacht indienen en aangifte doen over dit politieoptreden.

2. Op 2 november 2000 wendde verzoeker zich nogmaals tot het politiebureau te Schiedam met het doel om tegen onder meer deze ambtenaar G. een klacht in te dienen en aangifte te doen. Hoofdinspecteur M. maakte met verzoeker de afspraak dat de aangifte ten spoedigste opgenomen zou worden na een telefonische afspraak tussen verzoeker en inspecteur R.

II. Ten aanzien van het niet ingaan op alle klachtonderdelen

1. Verzoeker klaagt erover dat de korpschef bij zijn brief van 10 juli 2001 (zie Bevindingen, onder A.11.) niet is ingegaan op alle onderdelen van zijn klacht van 7 november 2000, die hij pas op 15 december 2000 aan de politie verzond. Verzoeker had zijn klachten in deze brief zelf samengevat als volgt:

Politieambtenaar G. en zijn drie collega's hebben op 1 november 2000 verzoekers aangifte van geweldpleging jegens hem niet aanvaard;

G. heeft verzoeker onterecht op de criminelenlijst gezet; daarbij heeft ambtenaar R. op 7 november 2000 gezegd dat op het beeldscherm van zijn computer te lezen was dat 54 mensen tegen verzoeker aangifte hebben gedaan;

Ambtenaren van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond hebben verzoeker op 1 november 2000 onrechtmatig uit het politiebureau gezet;

G. heeft verzoeker onterecht en met geweld de handboeien omgedaan;

G. heeft verzoeker, toen verzoeker voor hem liep, geduwd, dit terwijl het glad was; verzoeker is hierdoor gevallen en raakte bij het uitglijden de voet van deze ambtenaar;

Desbetreffende ambtenaar heeft dit onterecht opgevat als een schop van verzoekers zijde, waarna deze ambtenaar zeven tot acht keer verzoekers hoofd tegen de autoruit heeft geslagen en verzoeker bij de haren heeft gepakt om hem in de auto te duwen;

G. liegt als hij zegt dat verzoeker hem in de politiebus tegen het been heeft geschopt; verzoeker stelt dat hij niet in staat was om te schoppen gezien het feit dat G. in het busje naast hem stond.

2.1. De korpsbeheerder erkent in zijn reactie van 20 juni 2002 (zie Bevindingen, onder C.) dat de korpschef in zijn brief van 10 juli 2001 niet puntsgewijs op alle door verzoeker ingebrachte klachtonderdelen is ingegaan en acht de klacht in zoverre gegrond.

Desalniettemin is verzoeker volgens de korpsbeheerder op verschillende momenten door verschillende personen en op verschillende manieren in de gelegenheid gesteld zijn klachtpunten naar voren te brengen en daarom kan niet worden gesteld dat het korps onvoldoende is ingegaan op hetgeen door verzoeker naar voren is gebracht.

Volgens de korpsbeheerder is de korpschef in elk geval inhoudelijk ingegaan op de in verzoekers brief van 7 november 2000 onder de punten 3 tot en met 7 geformuleerde klachten. Wat betreft punt 1 heeft de politie na tussenkomst van de Nationale ombudsman alsnog voorzien in een aangifte van verzoeker, aldus de korpsbeheerder.

2.2. De Nationale ombudsman stelt vast dat de korpschef in de brief van 10 juli 2001 de klachten van verzoeker heeft samengevat als een klacht over het politieoptreden tijdens verzoekers aanhouding en een klacht over de wijze waarop verzoeker was behandeld op het politiebureau. Daartoe had de korpschef in zijn brief eerst een relaas van de gebeurtenissen van 1 november 2000 gegeven. De korpschef concludeerde in zijn brief dat de aanhouding rechtmatig was geweest, dat de bevoegdheden die tijdens de aanhouding waren aangewend rechtmatig waren en dat het toegepaste geweld voldeed aan vereisten van proportionaliteit en subsidiariteit. Voorts schreef hij dat verzoeker zelf in een telefoongesprek met politieambtenaar R. op 7 november 2000 had aangegeven zich te willen beraden over het indienen van een aangifte - i.c. een klacht - en dat hij hierna tot 11 december 2000 niets meer had vernomen van verzoeker. Volgens de korpschef was R.

steeds bereid geweest om een klacht op te nemen en wachtte hij op de reactie van verzoeker. Dit is niet onprofessioneel te noemen, aldus de korpschef.

3. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering. Dat brengt onder meer mee dat een bestuursorgaan in de afdoeningsbrief naar aanleiding van een klacht op alle klachtonderdelen dient in te gaan, tenzij er bijzondere redenen kunnen worden aangegeven om dat niet te doen.

4.1. Vast staat dat de korpschef in zijn brief van 10 juli 2001 is voorbijgegaan aan de klacht dat inspecteur R. gezegd zou hebben dat 54 mensen tegen verzoeker aangifte hebben gedaan (klacht 2).

De Nationale ombudsman stelt voorts vast dat de korpschef zich in zijn weergave van de feiten heeft gebaseerd op de verklaringen van de betrokken ambtenaren, waarbij hij niet specifiek is ingegaan op verzoekers weergave van de feiten. Hij heeft daarmee niet verzoekers visie op de feiten gemotiveerd weerlegd en is met name niet ingegaan op de klachten dat het verzoeker onmogelijk werd gemaakt op die dag aangifte te doen en dat hij daarna op onrechtmatige wijze uit het politiebureau was gezet en dat hij onterecht en met geweld is geboeid (klachten 1, 3 en 4).

Evenmin is de korpschef expliciet ingegaan op de klachten dat verzoeker door de politieambtenaren, terwijl hij voor hen uit liep en terwijl het glad was, werd geduwd, waardoor hij uitgleed en daarbij de voet van een politieambtenaar raakte (klacht 5); dat verzoekers hoofd door een politieambtenaar zeven tot acht keer hard tegen de ruit van de politieauto werd geslagen (klacht 6); dat G. gelogen had door te zeggen dat verzoeker hem in de politiebus had getrapt: verzoeker was zelf niet in staat om te schoppen, omdat G. in het busje naast hem stond (klacht 7).

4.2. Alhoewel de Nationale ombudsman opmerkt dat een aantal punten wel aan de orde is gekomen tijdens de gesprekken die met verzoeker hebben plaatsgevonden tijdens de interne klachtbehandeling, is de Nationale ombudsman van oordeel dat het niet juist is dat de korpschef in zijn brief aan verzoekers weergave van de feiten is voorbijgegaan en daarmee niet op alle klachten van verzoeker is ingegaan. De klachtafhandeling heeft daarmee op dit punt niet voldaan aan het motiveringsvereiste.

De onderzochte gedraging is niet behoorlijk.

III. Ten aanzien van de uitlating van een betrokken ambtenaar

1. Voorts klaagt verzoeker erover dat inspecteur R. hem heeft gezegd dat 54 mensen over verzoeker hebben geklaagd dan wel tegen verzoeker aangifte hebben gedaan, terwijl deze R. niet wil zeggen wie deze personen zijn.

2. De korpschef is in zijn brief van 10 juli 2001 voorbij gegaan aan een inhoudelijke behandeling van deze klacht, zie Beoordeling onder II.4.1. De klacht in het verzoekschrift van 31 december 2001 aan de Nationale ombudsman spitst zich bij dit onderdeel tevens toe op de feitelijke gedraging van politieambtenaar R.

3. De korpsbeheerder acht de klacht niet gegrond. Hij baseert dit op een rapport van de betrokken ambtenaar R. van 18 juni 2002, waarin deze verklaarde dat hij aan verzoeker had verteld dat hij al een keer eerder bij een instantie als een arbeidsbureau of sociale dienst ernstige problemen had veroorzaakt. Verzoeker had dit ontkend en gezegd dat iedereen tegen hem samenspande. R. ontkent in een reactie op de klacht dat hij tegen verzoeker heeft gesproken over 54 mensen die zouden hebben geklaagd of een aangifte tegen hem zouden hebben gedaan. R. had in het gesprek wel genoemd dat verzoeker bij een arbeidsbureau of sociale dienst ernstige problemen had veroorzaakt. Zijn bron daarvoor was het bedrijfsprocessensysteem Multipol.

4. Ten aanzien van de vraag of R. zich heeft laten ontvallen dat 54 mensen tegen verzoeker een klacht hebben ingediend dan wel aangifte hebben gedaan en dat R. niet wilde zeggen wie deze personen zijn, staan de lezingen van verzoeker en van politieambtenaar R. tegenover elkaar. In gevallen waarbij de lezing van verzoeker en die van het bestuursorgaan tegenover elkaar staan, onthoudt de Nationale ombudsman zich doorgaans van een oordeel. Dit is alleen anders indien er sprake is van feiten of omstandigheden op grond waarvan aan de ene lezing meer waarde kan worden gehecht dan aan de andere. De Nationale ombudsman heeft overwogen dat als op 7 november 2000 54 aangiften en/of klachten tegen verzoeker zouden zijn geregistreerd in Multipol, dit verzoekers standpunt over wat R. heeft gezegd zou kunnen ondersteunen.

Aan de hand van de bij het politiekorps Rotterdam-Rijnmond ingewonnen inlichtingen (zie Bevindingen onder F.) stelt de Nationale ombudsman vast dat enerzijds verzoeker ongeveer het door R. genoemde aantal malen in Multipol voorkwam, maar ook dat het aantal vermeldingen terzake aangiften tegen dan wel klachten over verzoeker beduidend minder is. Deze laatste informatie weerhoudt de Nationale ombudsman er toch van om aan de lezing van verzoeker omtrent hetgeen op 7 november 2000 door R. is gezegd meer waarde te hechten dan aan die van politieambtenaar R. zelf.

De Nationale ombudsman onthoudt zich derhalve op dit punt van een oordeel.

Conclusie

De klacht over de gedraging van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond is gegrond ten aanzien van het niet ingaan op alle klachtonderdelen, wegens schending van het motiveringsvereiste.

De Nationale ombudsman onthoudt zich van een oordeel ten aanzien van de opmerking van betrokken ambtenaar R.

Onderzoek

Op 31 december 2001 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift van de heer A. te Delft, met een klacht over een gedraging van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond. Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de beheerder van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond (de burgemeester van Rotterdam), werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de beheerder van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben. Daarnaast werd een betrokken ambtenaar de gelegenheid geboden om commentaar op de klacht te geven. Deze maakte van deze gelegenheid gebruik. Tijdens het onderzoek kregen betrokkenen de gelegenheid op de door ieder van hen verstrekte inlichtingen te reageren en werden enkele specifieke vragen gesteld aan het politiekorps.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen. De reactie van verzoeker gaf geen aanleiding het verslag te wijzigen. Noch de korpsbeheerder noch politieambtenaar R. gaf binnen de gestelde termijn een reactie.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. feiten

1. Op 1 november 2000 bezochten vier ambtenaren van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond het arbeidsbureau te Schiedam, dit naar aanleiding van een melding van een medewerker van dat bureau dat politieassistentie nodig was in verband met door een persoon (verzoeker, hierna ook wel A. genoemd) veroorzaakte overlast. Eén van de politieambtenaren (G.) heeft vervolgens op verzoek van de directie van het arbeidsbureau verzoeker gevorderd het pand te verlaten. Toen verzoeker na diverse vorderingen van deze politieambtenaar nog geen aanstalten maakte het pand te verlaten, werd hij aangehouden wegens lokaalvredebreuk. Bij de aanhouding kwam het tot een fysieke confrontatie tussen politieambtenaar G. en verzoeker. Verzoeker wilde nog op dezelfde dag een klacht indienen en aangifte doen over dit politieoptreden.

2. Op 2 november 2000 wendde verzoeker zich nogmaals tot het politiebureau te Schiedam met het doel om tegen onder meer deze ambtenaar G. een klacht in te dienen en aangifte te doen. Met verzoeker werd door hoofdinspecteur M. de afspraak gemaakt dat

de aangifte ten spoedigste opgenomen zou worden na een telefonische afspraak tussen verzoeker en inspecteur R.

3. In de brief van 2 november 2000 welke door hoofdinspecteur M. naar de korpsarts werd gestuurd, staat over verzoekers bezoek van 2 november 2000 aan het politiebureau het volgende vermeld:

"...Op donderdag 2 november 2000 verscheen voor mij de heer A., (...), die klacht wenste te doen tegen het optreden van de politie. De chef met wie deze zaak volgens eerdere afspraak zal worden besproken en die ook op de hoogte is gebracht van de zaak is niet aanwezig.

(...)

Door de werkdruk is er nog geen tijd geweest om de klacht op te nemen.

Hierbij verzoek ik u de controle van de heer A. toch zonder proces-verbaal in behandeling te nemen, waarbij wij zullen zorgen dat de aangifte ten spoedigste opgenomen wordt na een telefonische afspraak tussen de heer A. en de inspecteur R..."

4. Op 7 november 2000 had verzoeker met betrekking tot het politieoptreden van 1 november 2000 een telefonisch onderhoud met R., ambtenaar van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond. Dit gesprek is niet in een telefoonnotitie vastgelegd. In de brief van 11 december 2000 welke door R. naar verzoeker werd gestuurd, staat over dit gesprek wel het volgende vermeld:

"...Op 2 november 2000 bent u aan het bureau van politie te Schiedam geweest om te praten over het optreden van personeel van de politie Schiedam op 1 november 2000, bij het arbeidsbureau te Schiedam.

U bent vervolgens verwezen naar ondergetekende, waarna wij op 7 november 2000 via de telefoon met elkaar hebben gesproken.

De wederzijdse waarnemingen, standpunten en visies op het gebeuren zijn in dit gesprek met u uitgewisseld. U heeft aangegeven zich niet helemaal te kunnen verenigen met de visie over het optreden van de betrokken politiemedewerkers.

In het gesprek gaf u aan zich nog te willen beraden over het indienen van een formele schriftelijke klacht. Tot op heden heb ik geen schriftelijke klacht van u ontvangen.

Ik ga er dan ook vanuit dat ons gesprek voor u bevredigend is verlopen. Als ik uw formele klacht niet binnen 14 dagen na ontvangst van deze brief heb ontvangen, ga ik ervan uit dat de zaak zo is afgedaan..."

5. Verzoeker diende bij brief van 7 november 2000, welke brief door hem eerst op 15 december 2000 werd ondertekend en geadresseerd aan inspecteur R., een klacht in bij het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond over het politieoptreden van 1 november 2000. Hij wenste daarbij dat de klacht tevens als aangifte werd beschouwd.

Verzoeker diende naar eigen zeggen de klacht niet reeds in op 7 november 2000, omdat hij de behandeling van de klacht niet vertrouwde nu R. volgens verzoeker eerder had geweigerd een klacht op te nemen.

Verzoeker beschrijft allereerst de gebeurtenis die de aanleiding vormde tot zijn klachten. Verzoeker bevond zich in het arbeidsbureau te Schiedam om een klacht in te dienen tegen één van de personeelsleden aldaar. Toen bleek dat hij daarvoor bij het arbeidsbureau te Vlaardingen moest zijn, heeft hij verzocht naar Vlaardingen te mogen bellen. Dit werd hem geweigerd, maar verzoeker wist toch de telefoon ter hand te nemen. Een medewerker vertelde verzoeker dat in de computer een aantekening stond dat verzoeker niet welkom was op het arbeidsbureau en dat de politie en een chef gebeld dienden te worden indien verzoeker zich toch in het arbeidsbureau zou bevinden. Uiteindelijk arriveerden er daadwerkelijk vier politieambtenaren. Volgens verzoeker bedaarde de situatie toen. Twee van de betrokken ambtenaren gaven hem op zijn verzoek hun dienstnummer, een ander (ambtenaar G.) wilde hem slechts het dienstnummer geven nadat verzoeker zich naar buiten zou begeven. Verzoeker volhardde echter dat hij het dienstnummer nog in het gebouw wilde vernemen en stelde dat hij daarna naar buiten zou gaan. Verzoeker beschrijft dat de politieambtenaar hem vervolgens zonder het dienstnummer te geven naar buiten heeft geduwd. Hij werd daarop geboeid, gleed uit en zijn hoofd werd door de agent zeven tot acht keer tegen de ruit van de politieauto geslagen. Verzoeker vermeldt dat hij daarna in de gordel werd gezet, terwijl hij daartoe bij de haren werd vastgepakt. Verzoeker was niet in staat zelf deze agent te schoppen, daar deze naast hem stond en zijn benen te kort waren om de agent te kunnen bereiken. Na het verhoor op het politiebureau werd verzoeker uit het politiebureau gezet, terwijl hij op dat moment eigenlijk nog aangifte had willen doen tegen agent G. en diverse personeelsleden van het arbeidsbureau. Verzoeker is daarom meteen via een andere deur terug het politiebureau in gegaan, waarna hij opnieuw kenbaar maakte aangifte te willen doen. Verzoeker stelt dat hem dit werd geweigerd.

De brief behelst zeven klachtonderdelen die met de door verzoeker beschreven gebeurtenissen samenhangen. De klachten zijn gericht tegen G. en de drie overige politieambtenaren die bij het optreden van 1 november 2000 betrokken waren. Samengevat luiden de klachten als volgt:

1. Politieambtenaar G. en zijn drie collega's hebben op 1 november 2000 verzoekers aangifte van geweldpleging jegens hem, niet aanvaard;

2. Politieambtenaar G. heeft verzoeker onterecht op de criminelenlijst gezet. Daarbij heeft ambtenaar R. op 7 november 2000 gezegd dat op het beeldscherm van zijn computer te lezen was dat 54 mensen tegen verzoeker aangifte hebben gedaan;

3. Ambtenaren van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond hebben verzoeker op 1 november 2000 onrechtmatig uit het politiebureau gezet;

4. G. heeft verzoeker onterecht en met geweld de handboeien omgedaan;

5. G. heeft verzoeker, toen verzoeker voor hem liep, geduwd, dit terwijl het glad was. Verzoeker is hierdoor gevallen en raakte bij het uitglijden de voet van deze ambtenaar;

6. Desbetreffende ambtenaar heeft dit onterecht opgevat als een schop van verzoekers zijde, waarna deze ambtenaar zeven tot acht keer verzoekers hoofd tegen de autoruit heeft geslagen en verzoeker bij de haren heeft gepakt om hem in de auto te duwen;

7. G. liegt als hij zegt dat verzoeker hem in de politiebus tegen het been heeft geschopt. Verzoeker stelt dat hij niet in staat was om te schoppen gezien het feit dat G. in het busje naast hem stond.

6. Tevens diende verzoeker op 15 december 2000 een tweede klachtbrief in bij het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond. De brief was gericht aan de korpschef. Verzoeker beschrijft wederom dat de aanleiding van het volgens hem gewelddadige politieoptreden gelegen was in het feit dat politieambtenaar G. zich niet wenste te legitimeren, terwijl verzoeker daar wel om had gevraagd. Verzoeker stelt dat bedoelde ambtenaar kwaad werd en hem naar buiten had geduwd, waarna een gewelddadige aanhouding plaatsvond. Verzoeker werd geboeid, waarbij hij zwarte plekkjes op zijn handen kreeg. Hij werd voorts door de politieambtenaar geduwd, waarbij hij uit balans raakte en op de voet van deze ambtenaar viel. Verzoeker stelt verder dat deze ambtenaar hem in het politiebusje aan een stoel had vastgebonden en hem op het hoofd had geslagen. Verzoeker zegt dat hij door de klappen op zijn hoofd blijvend letsel heeft opgelopen en stelt de politie aansprakelijk voor een geldbedrag van f 60.000. Verzoeker beklagt zich erover dat hij op 1 november 2000 geen aangifte mocht doen van het politieoptreden en het politiebureau werd uitgezet. Toen hij vervolgens opnieuw het bureau was binnengegaan is hij na twee uur onverrichter zake weer vertrokken.

Ook politieambtenaar R. wilde volgens verzoeker op 7 november 2000 geen aangifte opnemen van mishandeling door de politie gepleegd. Volgens verzoeker heeft R. tegen hem gezegd dat 54 mensen tegen hem aangifte hebben gedaan. Deze informatie haalde R. van het beeldscherm van zijn computer. Voorts dient verzoeker een klacht in over het optreden van het personeel van het arbeidsbureau.

7.1. Op 19 februari 2001 ontving de Nationale ombudsman de eerste brief van verzoeker waarin hij zich beklagt over de handelwijze van politieambtenaren G. en R.

Verzoeker beschrijft in deze brief dat R. hem tijdens een telefoongesprek had medegedeeld dat 54 mensen tegen hem een aangifte hadden ingediend en dat hij daarom geen zin had om verzoekers klacht/aangifte op te nemen. Verzoeker meldt voorts dat zijn beide brieven van 15 december 2000 door de politie onbeantwoord zijn gebleven.

7.2. Bij brief van 5 juni 2001 deelde de Nationale ombudsman verzoeker mee dat bovengenoemde brief niet tot een onderzoek zou leiden, daar gebleken was dat de klacht op korte termijn door het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond zou worden afgedaan. Verzoeker wordt wel op de mogelijkheid gewezen dat hij opnieuw een klacht kan voorleggen aan de Nationale ombudsman, indien hij het niet eens is met de afhandeling van de klacht.

8. Op 6 maart 2001 wordt door inspecteur R. het volgende gerapporteerd:

"...Op 1 november 2000, omstreeks 15.00 uur, wordt door de agenten T. en G., beiden van district Schiedam, een agressieve man binnen gebracht, welke later A. voornoemd bleek te zijn. Beide agenten verklaarden mij dat A. voornoemd was aangehouden ter zake lokaalvredebreuk, zojuist gepleegd bij het arbeidsbureau te Schiedam. Het personeel van het arbeidsbureau had hulp van de politie ingeroepen omdat het zich bedreigd en geïntimideerd voelde. Men ging A. de toegang tot het gebouw ontzeggen en alle verdere correspondentie telefonisch of schriftelijk uitvoeren.

Omdat men uit angst hem niet wilde vorderen het pand te verlaten heeft men gevraagd dit door collega G. te laten doen. Toen A. niet aan de vorderingen voldeed is hij met zachte drang uit het gebouw geduwd. Hierop werd hij agressief en is hij aangehouden ter zake van lokaalvredebreuk. Bij het plaatsen in de gordels in het dienstmotorvoertuig trachtte A. collega G. te schoppen.

A. is vervolgens in mijn functie als hulpofficier van justitie aan mij voorgeleid. Na overleg met personeel van het arbeidsbureau en na controle in het bedrijfsprocessensysteem Multipol, bleek dat A. een Irakese vluchteling was. Uit eigen waarneming en uit de informatie uit de diverse mutaties, bleek dat hij kennelijk in geestelijke nood verkeerde. Dit in combinatie met het feit dat het arbeidsbureau achteraf geen aangifte wilde doen, heeft mij doen besluiten om geen vervolging ter zake lokaalvredebreuk te doen instellen. Na een moeizaam gesprek waarin hij hulp afwees is hij in vrijheid gesteld.

Kort na zijn aankomst aan het bureau te Schiedam wilde hij aangifte doen van mishandeling. Ik heb hem gezegd dat hij aangifte kon doen nadat hij in vrijheid was gesteld en het onderzoek tegen hem was afgerond..."

9. Op 27 maart 2001 had verzoeker een bemiddelingsgesprek met politieambtenaar P. In de brief van de waarnemend districtschef D., welke brief naar aanleiding van dit gesprek is opgemaakt, staat onder meer het volgende vermeld:

"De klacht is nader onderzocht en met u besproken door P., hoofd van de Basiseenheid Schiedam Noord.

De wederzijdse waarnemingen, standpunten en visies op het gebeuren zijn in dit gesprek met elkaar uitgewisseld. U heeft aangegeven zich niet geheel te kunnen verenigen met het optreden van de betrokken politiemedewerkers en een professioneler optreden te verwachten dan thans het geval is geweest. De betrokken politiemedewerkers hebben juist deëscalerend willen optreden, maar door verschil van mening over de situatie die zich voordeed is echter sprake geweest van een escalatie. Ik kan mij voorstellen dat dit niet strookte met het door u verwachte beeld van een goed politieoptreden. U heeft aangegeven tevreden te zijn over het met u gehouden gesprek. U heeft daarnaast aangegeven dat u wenst dat de politie in overeenkomstige situaties anders zal handelen. De klacht en uw zienswijze zijn na het gesprek nogmaals met de betrokken politiemedewerkers besproken."

10. In het (ongedateerde) rapport van politieambtenaar P., welk rapport werd opgesteld naar aanleiding van verzoekers klaagschriften van 15 december 2000, staat onder meer het volgende vermeld:

"Mijnheer A. beklagt zich in zijn brief van 15-12-2000 over het politieoptreden tijdens zijn aanhouding op 01-11-2000 in Schiedam. Bovendien beklagt hij zich in dezelfde brief over de wijze waarop hij naderhand is behandeld door de politie van Schiedam. In zijn brief geeft mijnheer A. tevens aan een klacht te willen indienen tegen het personeel van het arbeidsbureau in Schiedam.

De behandeling van de klacht van mijnheer A. beperkt zich tot het politieoptreden. De klacht over het personeel van het arbeidsbureau in Schiedam zal buiten beschouwing worden gelaten.

Voor de behandeling van deze klacht is zowel gesproken met mijnheer A. als alle politiefunctionarissen: de inspecteur R., de hoofdagenten G. en T. en de aspiranten H. en C.

N.a.v. het gesprek tussen mijnheer A. en rapporteur op 27 maart 2001 heeft de waarnemend districtschef van het district Schiedam een brief gestuurd, waarin wordt aangegeven dat er begrip is voor de afwijkende zienswijze van mijnheer A. Mijnheer A. heeft vervolgens - telefonisch - laten weten zich niet te kunnen verenigen met deze wijze van afhandeling en wil alsnog dat zijn klacht in behandeling wordt genomen.

Hieronder zal puntsgewijs worden ingegaan op de verschillende elementen die mijnheer A. noemt in zijn brief van 15-12-2000 en deels heeft toegelicht in zijn gesprek op 27 maart 2001.

1. Onterechte aanhouding.

2. Optreden door hoofdagent G.

Op 1 november 2000 is mijnheer A. ter zake lokaalvredebreuk aangehouden in het arbeidsbureau (...) te Schiedam.

Hiertoe is hem eerst tot tweemaal toe door de hoofdagent G., namens de directie van het arbeidsbureau, gevorderd het pand te verlaten.

Na de tweede vordering verzoekt mijnheer A. de in uniform geklede G. zichzelf te legitimeren. Omdat mijnheer A. nog geen aanstalten maakt, wordt hij door hoofdagent G. naar de uitgang geleid. Mijnheer A. reageert vervolgens agressief op hoofdagent G., waarop hij vervolgens wordt aangehouden. Gezien de agressieve houding van A. wordt deze geboeid en naar de dienstauto gebracht. Tijdens het omdoen van de gordel bij mijnheer A. door hoofdagent G., maakt de eerste een trappende beweging. Mijnheer A. verklaart dat hij uitglijdt. Volgens hoofdagent G. en hoofdagent T., die tijdens de aanhouding aanwezig was, gaat het om een bewuste trapbeweging. Om te voorkomen dat mijnheer A. nogmaals trapt wordt hij door hoofdagent G. bij zijn hoofd en haren gepakt en opzij gedrukt. Vervolgens wordt mijnheer A. m.b.v. de autogordel vastgezet.

Mijnheer A. is op het politiebureau te Schiedam voorgeleid bij de hulpofficier van justitie, inspecteur R. Gezien de kennelijke staat waarin mijnheer A. verkeerde en het feit dat het arbeidsbureau achteraf geen aangifte wilde doen, heeft inspecteur R. geen nader onderzoek ingesteld en hem - na een gesprek - in vrijheid gesteld.

Uit bovenstaande en het proces-verbaal van aanhouding van de hoofdagent G. en de agent T. blijkt dat de feiten en omstandigheden aanleiding gaven om mijnheer A. aan te houden. Hoewel het arbeidsbureau afziet van aangifte wil dat nog niet zeggen dat de aanhouding onterecht zou zijn. De bevoegdheden die tijdens de aanhouding door G. zijn toegepast zijn hierdoor - mits proportioneel en subsidiair - in principe rechtmatig.

Conform de ambtsinstructie dient de ambtenaar zich met het legitimatiebewijs te legitimeren als deze in een herkenbaar uniform is gekleed en hem hierom wordt verzocht. Hoofdagent G. is bereid om aan dit verzoek te voldoen, echter op een later en geschikter moment. Mijnheer A. is dan inmiddels tweemaal gevorderd het pand te verlaten. Hoofdagent G. zegt toe dat hij zijn dienstnummer zal meedelen zodra mijnheer A. het pand heeft verlaten.

Dit is uiteindelijk op het politiebureau te Schiedam gebeurd.

Tijdens het omdoen van de gordel wordt door mijnheer A. een trappende beweging gemaakt in de richting van hoofdagent G. Om mijnheer A. alsnog de autogordel om te kunnen doen, wordt mijnheer A. bij zijn hoofd en haren gepakt en wordt zijn hoofd opzij gedrukt. Vervolgens weet hoofdagent G., mijnheer A. alsnog de autogordel om te doen. Gezien de veiligheid van zowel mijnheer A. als die van hoofdagent G. is hier sprake van

rechtmatig geweldsgebruik, die in verhouding staat met het beoogde doel (proportioneel).

3. Het oplopen van blijvend letsel door mijnheer A.

Mijnheer A. verklaart dat hij als gevolg van deze aanhouding blijvend letsel heeft opgelopen aan zijn nek. Naar aanleiding van deze aanhouding is mijnheer A. op 6 november 2000 bij de korpsarts B. verschenen. Uit de opgemaakte mutatie blijkt evenwel dat er geen blijvende beperking wordt verwacht van het opgedane letsel.

4. Schadevergoeding leren jas van mijnheer A.

Mijnheer A. verklaart dat hij zijn leren jas tijdens de aanhouding is beschadigd. De schade is ontstaan omdat hoofdagent G. tijdens deze aanhouding aan de jas heeft getrokken. De reden dat hoofdagent G. aan de jas heeft getrokken is dat mijnheer A. geen aanstalten maakte het pand te verlaten, ook niet nadat hem dit tot tweemaal toe was gevorderd. De schade is hierom te wijten aan mijnheer A. zelf.

5. Optreden door inspecteur R.

In zijn brief klaagt mijnheer A. over de handelswijze van inspecteur R., met name omdat inspecteur R. geen aangifte - i.c. een klacht - wilde opnemen m.b.t. het optreden van hoofdagent G.

Na de aanhouding op 1 november 2000 is mijnheer A. op 2 november 2000 op het politiebureau te Schiedam verschenen om zich te beklagen over het optreden van het politiepersoneel. Hij is vervolgens verwezen naar inspecteur R., die op 1 november 2000 hulpofficier van justitie was en de klacht in behandeling zou nemen.

Uiteindelijk hebben zij elkaar op 7 november 2000 via de telefoon gesproken. Tijdens dit gesprek gaf mijnheer A. aan zich te willen beraden over het indienen van een formele schriftelijke klacht. Na niets meer vernomen te hebben, heeft inspecteur R. op 11 december 2000 een brief gericht aan mijnheer A., waarin hij mededeelt dat als hij de formele klacht niet binnen 14 dagen ontvangt, hij ervan uitgaat dat mijnheer A. afziet van het indienen van een klacht.

Dit resulteert uiteindelijk in de schriftelijke klacht van mijnheer A. van 15 december 2000.

Inspecteur R. is steeds bereid geweest om de klacht op te nemen en wachtte op een reactie van mijnheer A. Het optreden van inspecteur R. is hierdoor zeker niet onprofessioneel te noemen.

Mijnheer A. voelt zich - zoals ook duidelijk blijkt uit zijn brief van 15-12-2000 - duidelijk benadeeld door de wijze waarop het arbeidsbureau met hem omgaat. Het is daarom begrijpelijk dat hij het niet eens is met het politieoptreden, temeer vanwege het achterwege

blijven van een aangifte door het arbeidsbureau.

Echter, gelet op bovenstaande, ben ik van mening dat de betreffende politiemedewerkers op correcte wijze hebben gehandeld."

11. De korpschef van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond antwoordde bij brief van 10 juli 2001 onder meer als volgt op verzoekers brieven van 15 december 2000:

"Op 1 november 2000 bent u door de politie van het District Schiedam ter zake lokaalvredebreuk aangehouden in het arbeidsbureau (...) te Schiedam. Hiertoe werd u eerst - tot tweemaal toe - door een hoofdagent, namens de directie van het arbeidsbureau, gevorderd het pand te verlaten.

Na de tweede vordering verzocht u de in uniform geklede hoofdagent zichzelf te legitimeren. Conform de ambtsinstructie dient een ambtenaar zich met het legitimatiebewijs te legitimeren als deze in een herkenbaar uniform is gekleed en hem hierom wordt verzocht. De hoofdagent is bereid aan uw verzoek te voldoen, echter op een later en geschikter moment, namelijk wanneer u het pand heeft verlaten. Dit werd u door de hoofdagent medegedeeld.

Omdat u nog geen aanstalten maakte het pand te verlaten, werd u vervolgens naar de uitgang geleid. U reageerde vervolgens agressief op de hoofdagent, waarop u vervolgens werd aangehouden, geboeid en naar de dienstauto gebracht. Tijdens het omdoen van de gordel in de auto, maakte u een trappende beweging. U verklaarde dat u uitgleed, maar volgens de betrokken agenten ging het om een bewuste trapbeweging. Om te voorkomen dat u nogmaals zou trappen, werd u door de hoofdagent bij uw hoofd en haren gepakt en opzij gedrukt. Vervolgens werd u met behulp van de autogordel vastgezet. Uiteindelijk heeft de hoofdagent op het politiebureau van Schiedam u zijn dienstnummer meegedeeld.

Op het politiebureau te Schiedam bent u voorgeleid bij de hulpofficier van justitie, inspecteur R. Gezien de emotionele toestand waarin u verkeerde en het feit dat het arbeidsbureau achteraf geen aangifte wilde doen, heeft inspecteur R. geen nader onderzoek ingesteld en u - na een gesprek - in vrijheid gesteld.

In uw brief beklagt u zich over het politieoptreden tijdens uw aanhouding en over de wijze waarop u naderhand bent behandeld op het politiebureau van Schiedam. Tevens beklagt u zich over het personeel van het arbeidsbureau in Schiedam. Zoals u ook al is meegedeeld door de hoofdinspecteur P., zal uw klacht tegen het personeel van het arbeidsbureau niet door de politie in behandeling worden genomen.

De feiten en omstandigheden gaven voor de agenten aanleiding om u aan te houden. Hoewel het arbeidsbureau achteraf afziet van aangifte wil dit nog niet zeggen dat de aanhouding onterecht zou zijn. De bevoegdheden die tijdens de aanhouding door de agenten zijn toegepast zijn hierdoor - mits proportioneel en subsidiair - in principe

rechtmatig. Mij is gerapporteerd dat de agenten op een correcte wijze hebben opgetreden, waarbij zij onder andere geweld hebben toegepast voor uw en hun eigen veiligheid.

Ten aanzien van de handelswijze van inspecteur R. beklagt u zich met name omdat deze geen aangifte - i.c. een klacht - wilde opnemen m.b.t. het optreden van de hoofdagent. Na de aanhouding op 1 november 2000 bent u op 2 november 2000 nogmaals op het politiebureau te Schiedam verschenen om u te beklagen over het optreden van het politiepersoneel. U bent vervolgens verwezen naar inspecteur R., die op 1 november 2000 hulpofficier van justitie was en de klacht in behandeling zou nemen, maar op dat moment niet aanwezig was. Uiteindelijk heeft u elkaar op 7 november 2000 via de telefoon gesproken. Tijdens dit gesprek gaf u aan zich te willen beraden over het indienen van een formele schriftelijke klacht. Na niets meer vernomen te hebben, heeft inspecteur R. op 11 december 2000 een brief aan u gericht, waarin hij u meedeelde dat als hij de formele klacht niet binnen 14 dagen zou ontvangen, hij ervan uitging dat u zou afzien van het indienen van een klacht. Uiteindelijk dient u een schriftelijke klacht in. Inspecteur R. is steeds bereid geweest om de klacht op te nemen en wachtte op uw reactie. Het optreden van inspecteur R. is hierdoor zeker niet onprofessioneel te noemen.

Voor wat betreft de aansprakelijkheidstelling kan ik u het volgende berichten. Als gevolg van het verschillende malen niet voldoen aan de vordering van een politieagent en het vervolgens zelf toepassen van geweld, is door de politie - proportioneel en subsidiair - geweld gebruikt, waardoor zowel materiele schade aan uw jas als immateriele schade in de vorm van persoonlijk letsel is ontstaan. De schade is dus feitelijk aan u zelf te wijten. Daarbij komt overigens dat de korpsarts B., waarvoor u op 6 november 2000 i.v.m. uw letsel bent verschenen, geen blijvend letsel verwacht. Uw verzoek tot schadeloosstelling wordt kortom niet gehonoreerd."

B. Standpunt verzoeker

Het standpunt van verzoeker staat samengevat weergegeven onder Klacht.

C. Standpunt beheerder van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond

De korpsbeheerder deelde op 20 juni 2002 in reactie op de klacht onder meer het volgende mee:

"Naar aanleiding van uw verzoek van 3 mei 2002 waarin u mij vraagt om een reactie op de door u in onderzoek genomen klacht van de heer A. te Delft kan ik u het navolgende mededelen.

De klacht wordt door u als volgt geformuleerd:

"Verzoeker heeft bij brief van 7 november 2000 een zevental klachten ingediend bij het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond. In dit verband klaagt verzoeker erover dat de

politie bij brief van 10 juli 2001 niet op al zijn klachten is ingegaan.

Voorts klaagt verzoeker erover dat een betrokken ambtenaar van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond tegen verzoeker heeft gezegd dat 54 mensen bij de politie over verzoeker hebben geklaagd dan wel aangifte jegens verzoeker hebben gedaan, maar dat hij niet wil zeggen wie deze personen zijn."

Ten aanzien van het eerste gedeelte van het door u geformuleerde klachtonderdeel merk ik het volgende op.

In de brief van de korpschef d.d. 10 juli 2001 wordt een reactie gegeven op de brief van verzoeker gedateerd 15 december 2000, (...). De door u bedoelde brief van verzoeker van 7 november 2000 is bij het regiokorps bekend, maar door verzoeker pas later, op 15 december 2000, ondertekend en ingediend.

Beide hierboven genoemde brieven van verzoeker hebben betrekking op dezelfde feiten en omstandigheden waarover verzoeker klaagt. Verzoeker is eerst telefonisch, op 7 november 2000 en vervolgens schriftelijk, op 11 december 2000, door de chef van het onderdeel, de heer R., uitgenodigd zijn klachten naar voren te brengen.

Verzoeker is vervolgens naar aanleiding van de klachten uitgenodigd voor een nadere toelichting. Op 27 maart 2001 heeft de heer P., hoofd van de eenheid te Schiedam, met verzoeker een gesprek gevoerd. Na afloop heeft verzoeker telefonisch verklaard het niet eens te zijn met de afhandeling. Daarop is zijn klacht voor advies aan de korpschef voorgelegd. De zienswijze van de korpschef is verwoord in de brief van 10 juli 2001.

Als u, namens verzoeker, stelt dat niet op al zijn klachten, i.c. brieven, is ingegaan acht ik uw punt in zoverre gegrond. Het is juist dat niet puntsgewijs is ingegaan op al de door de heer A. genoemde klachtonderdelen in genoemde brieven.

Echter ik hecht eraan om het volgende naar voren te brengen.

Verzoeker is door het regiokorps op verschillende momenten en door verschillende personen, op verschillende manieren in de gelegenheid gesteld zijn klachtpunten naar voren te brengen. Er kan niet worden gesteld dat het korps onvoldoende is ingegaan op hetgeen door verzoeker naar voren is gebracht.

Hieronder zal ik ingaan op de klachtpunten genummerd een tot en met zeven op de laatste bladzijde van de brief van klager in zijn brief van 7 november 2000. Voor het goede begrip geef ik hieronder eerst een korte omschrijving van de punten.

Deze punten hebben, aldus verzoeker, met name betrekking op hoofdagent "G."

1. Genoemde hoofdagent en zijn collega's hebben op 1 november 2001 aangifte wegens geweldpleging van verzoeker niet aanvaard;
2. Genoemde hoofdagent heeft verzoeker op de criminelenlijst gezet;
3. Hij en zijn collega's hebben verzoeker, tegen de wet in, uit het politiebureau gezet;
4. Hij heeft verzoeker onterecht en met enige geweld in de boeien geplaatst;
5. Hij heeft verzoeker steeds geduwd, waardoor verzoeker uitgleed en genoemde hoofdagent raakte met zijn voet;
6. Hij heeft het uitglijden van verzoeker aangemerkt als schoppen en daarop geweld tegen verzoeker gebruikt;
7. Genoemde hoofdagent heeft niet de waarheid gesproken. Verzoeker was niet in de gelegenheid te schoppen omdat de agent naast verzoeker stond.

Ten aanzien van deze punten merk ik het volgende op.

ad 1. Hierin is, door tussenkomst van een medewerker van de Nationale ombudsman, alsnog voorzien.

ad 2. Ten aanzien van dit punt verwijs ik naar het rapport van de inspecteur R. (zie Bevindingen, onder D.; N.o.)

ad 3. Dit punt is besproken in de brief van de korpschef van 10 juli 2001. Het arbeidsbureau wilde achteraf geen aangifte doen, daarop is verzoeker, conform wettelijke bepalingen, in vrijheid gesteld.

ad 4. t/m 7. De punten zijn besproken in de brief van de korpschef. Betreffende rapportages zijn in afschrift bijgevoegd.

Ten aanzien van het tweede onderdeel van de klacht kan ik u het volgende mededelen. Bijgevoegd treft u aan het rapport van de heer R., waarnaar ik korthedshalve verwijs. Ik heb geen redenen om aan zijn verklaringen te twijfelen. Ik acht dit punt derhalve niet gegrond.

Bijgaand treft u aan de door u gevraagde afschriften van proces-verbaal van aanhouding, mutatie rapport en de rapporten opgemaakt terzake van de klacht van verzoeker."

D. Reactie Betrokken ambtenaar R.

Betrokken ambtenaar R. reageerde op 18 juni 2002 onder meer als volgt op de klacht:

"A. heeft per 7 november 2000 een zevental klachten ingediend bij het regiokorps Rotterdam-Rijnmond. Een van de klachten is gericht tegen mij, rapporteur. Ik zou tegen A. hebben gezegd dat 54 mensen bij de politie over hem hadden geklaagd dan wel aangifte tegen hem hadden gedaan. Ik zou vervolgens niet willen zeggen wie die personen waren.

Het bovenomschreven verhaal van A. is onjuist. Ik heb dit niet tegen hem gezegd. Wat ik wel tegen hem gezegd heb is het volgende. Op 7 november 2000 heb ik A. via de telefoon gesproken. Ik heb met hem toen inhoudelijk gesproken over het politieoptreden en hem uitgelegd hoe hij een klacht zou kunnen indienen. Tijdens dit gesprek heb ik hem verteld dat hij al een keer eerder bij een instantie als een arbeidsbureau of een sociale dienst ernstige problemen had veroorzaakt. Als bron hiervoor diende ons bedrijfsprocessensysteem Multipol. Hij ontkende mij toen dat dat zijn schuld was en dat iedereen tegen hem samenspande. Het verhaal dat ik gezegd zou hebben dat 54 mensen over hem zouden hebben geklaagd of aangifte tegen hem zouden hebben gedaan en ik niet zou willen zeggen wie die personen waren is dus niet waar."

E. reactie verzoeker

Verzoeker deelde in reactie op het standpunt van de korpsbeheerder, voor zover van belang voor dit onderzoek, bij brief van 16 augustus 2002 samengevat het volgende mee.

Het politiekorps Rotterdam-Rijnmond had op 10 juli 2001 zijn klachten ontoereikend beantwoord. Nogmaals verwoordt verzoeker dat inspecteur R. hem via de telefoon had gezegd dat 54 mensen tegen hem aangifte hadden gedaan. Verzoeker neemt het R. zeer kwalijk dat R. deze uitspraak nu ontkent.

F. Informatie regionale politiekorps rotterdam-rijnmond

1. Op 22 oktober 2002 deelde een medewerkster van het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond de Nationale ombudsman desgevraagd schriftelijk mede, dat in de antecedentgegevens zoals opgeslagen in het HKS-systeem, op 7 november 2000 geen 54 aangiften jegens A. waren geregistreerd. De Nationale ombudsman ontving ter illustratie een print uit HKS, waaruit slechts van een zeer klein aantal processen-verbaal tegen A. blijkt.

2. Per fax van 15 mei 2003 berichtte het regionale politiekorps Rotterdam-Rijnmond desgevraagd dat verzoeker tot dan toe 61 keer voorkwam in het bedrijfsprocessensysteem Multipol. Uit de opgevraagde nadere inlichtingen die de Nationale ombudsman ter zake op 14 juli 2005 heeft ontvangen, bleek dat verzoeker tot 8 november 2000 in totaal 59 keer in Multipol voorkwam. De registraties betreffen niet alleen aangiften tegen of klachten over verzoeker; hij komt bijvoorbeeld ook - in totaal 18 maal - als aangever, benadeelde of melder voor.

Achtergrond